

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/495/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115206949
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3115206949.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zastúpenej I. G. Y., advokátkou, so sídlom v U., C. X proti odporcovi V. U. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., R. XXXX/XX, právne zastúpený Z., o určenie rozsahu vyživovacej povinnosti na manželku, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, č.k. 17C/153/2015-31 zo dňa 09. apríla 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke na jej výživu sumou 50 Eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil poukazom na ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine a § 75 ods. 2, § 76 ods. 1 písm. a) a § 102 ods. 1 O.s.p. Uvedol, že navrhovateľka po začatí konania vo veci samej, a to v konaní o určenie rozsahu vyživovacej povinnosti medzi manželmi navrhuje nariadenie predbežného opatrenia. Obsahom a podstatou navrhovaného predbežného opatrenia je uložiť odporcovi, aby platil výživné manželke (navrhovateľke) v polovičnej výške, ako ho navrhuje určiť v rozhodnutí vo veci samej. Mal za to, že navrhovateľka osvedčila, že medzi účastníkmi existuje právny vzťah, ktorým je manželstvo účastníkov a v rámci tohto vzťahu medzi účastníkmi existuje vzájomná vyživovacia povinnosť, teda právna povinnosť vzájomne sa vyživovať. Z tvrdení navrhovateľky, že odporca opustil spoločnú domácnosť a navrhovateľke na chod ich poslednej spoločnej domácnosti neprispieva, vyvodil, že účastníci konania (manželia) si vzájomne neposkytujú žiadne plnenia, teda vzájomne sa nevyživujú. Považoval za potrebné predbežne posúdiť, či životná úroveň účastníkov konania je v zásade rovnaká, a ak tomu tak nie je, považoval za potrebné posúdiť, či životná úroveň navrhovateľky je nižšia s tým, že túto skutočnosť bude súd riadne zisťovať až v konaní o návrhu navrhovateľky vo veci samej. Listinnými dôkazmi, ktoré navrhovateľka predložila, mal súd za osvedčené, že životná úroveň navrhovateľky je nízka a zároveň nižšia ako súčasná životná úroveň odporcu, ktorý je riadne zamestnaný, na rozdiel od navrhovateľky, ktorá je na rodičovskej dovolenke. Navrhovateľka, ktorá je manželkou odporcu, si nemôže sama zabezpečovať peňažné prostriedky na krytie svojich nevyhnutných potrieb, pričom náklady na ne zjavne prevyšujú jej príjem, ktorým je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, celkom 226,70 Eur. Okresný súd považoval navrhovateľkou vyčíslené nevyhnutné výdavky v sume 335 Eur za primerané bežným potrebám matky, ktorá sa osobne stará o dieťa vo veku nižšom ako je jeden rok. Suma 50 Eur, ktorú navrhovateľka od odporcu požaduje, zodpovedá nevyhnutnej miere platenia výživného. Odporca je stále manželom navrhovateľky, má dostatočný príjem zo zamestnania a je vlastníkom bytu a garáže, čo mu umožňuje platenie výživného v rozsahu stanovenom predbežným opatrením.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti na základe § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. S uznesením súdu prvého

stupňa, ktorým súd nariadil predbežné opatrenie, zásadne nesúhlasil, toto považuje za protiústavné, protizákonné a arbitrárne a postup súdu prvého stupňa za nezákonný, porušujúci jeho základné práva a ľudské slobody. Zdôraznil, že predbežné opatrenie má dočasný charakter a pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazom, avšak musia byť aspoň osvedčené. V posudzovanom prípade navrhovateľka žiadnym spôsobom ani len neosvedčila základné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Súd sa nemôže uspokojiť len s tvrdeniami jednej strany, ktoré sa nezakladajú na pravde a ani len sčasti nie sú podložené relevantnými dôkazmi. Súd prvého stupňa mal dostatok času (na nariadení daného typu predbežného opatrenia Občiansky súdny poriadok stanovuje súdu 30-dňovú lehotu), aby osvedčil základné fakty, uvádzané navrhovateľkou v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Navrhovateľka zamlčala súdu, že odporca má zhoršený zdravotný stav, nakoľko má vážne zdravotné problémy so zrakom, a tým zvýšené výdavky. V súvislosti so zdravotnými problémami so zrakom, odporca pravidelne navštevuje očné ambulanciu vo Fakultnej nemocnici F.D. Roosewelta v H. H. a podrobil sa trom operáciám, 2 x v roku 2013 a 1 x v roku 2015. Zásadnú skutočnosť, ktorú navrhovateľka prvostupňovému súdu neuviedla v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je, že v mesiaci november 2014 ukončila pracovný pomer so svojím zamestnávateľom C., hoci podľa Zákonníka práce zamestnávateľ nesmie dať zamestnancovi výpoveď v ochrannnej dobe, a to v dobe, keď je zamestnankyňa tehotná, keď je zamestnankyňa na materskej dovolenke, keď je zamestnankyňa a zamestnanec na rodičovskej dovolenke, alebo keď sa osamelá zamestnankyňa alebo osamelý zamestnanec starajú o dieťa mladšie ako tri roky. Považoval preto za potrebné, aby súd dôsledne vyhodnotil správanie sa navrhovateľky, ktorá v čase, keď je na materskej dovolenke a v tzv. ochrannnej dobe ukončila svoje zamestnanie a na základe toho považoval za nevyhnutné zistiť, v akej výške jej bolo vyplatené odstupné. V odvolaní namietal náklady, ktoré navrhovateľka uviedla ako náklady na bývanie. Spochybnil výšku mesačných platieb za dodávku energií, výdavky navrhovateľky za telefón a internet. K svojim majetkovým a zárobkovým pomerom uviedol, že žije vo svojom 3-izbovom byte, ktorý nadobudol pred uzavretím manželstva s navrhovateľkou, okrem toho vlastní len garáž. Svoj byt, ani garáž neprenajíma. Jeho mesačné náklady, spojené s užívaním bytu predstavujú sumu 130 Eur, cca 20 Eur mesačne je platba za dodávku elektrickej energie a cca 10 Eur mesačne dodávka zemného plynu + koncesionárske poplatky. V podanom odvolaní uviedol, že si riadne plní vyživovaciu povinnosť na mal. J., ktorú chodí pravidelne navštevovať, preto je nepravdivé tvrdenie navrhovateľky o tom, že odporca si neplní svoju vyživovaciu povinnosť k mal. J. a nad rámec výživného neprispieva. Nepravdivé je aj tvrdenie navrhovateľky, že jeho styk s maloletou sa realizuje bez obmedzenia. Potvrdil, že odporca má dlhodobu stabilnú zamestnanie, v roku 2014 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem vo výške 632,14 Eur, v roku 2013 priemerný čistý mesačný zárobok vo výške 522,13 Eur, avšak v roku 2015 mal dlhšiu práceneschopnosť, a tak príjem vo februári 2015 zo závislej činnosti bol len 125,92 Eur, čo súd prvého stupňa mohol zistiť, ak by vykonal lustráciu odporcu v údajoch Sociálnej poisťovne. V odvolaní poukázal na ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre mal. dieťa. Odporca je toho názoru, že správanie sa navrhovateľky, ktorá mu neposkytla žiadnu pomoc v jeho chorobe, v tomto čase nejavila žiadny záujem, bránila mu v kontakte s mal. dcérou a šíri nepravdivé a vymyslené tvrdenia o odporcovi, je v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu nie je možné navrhovateľke priznať výživné na manželku.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu odporcu navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Uviedla, že s odvolaním odporcu nesúhlasí, nakoľko podstatou inštitútu predbežných opatrení je nevyhnutnosť rýchlej, hoci dočasnej ochrany ohrozených práv účastníkov s tým, že v zmysle § 75 ods. 4 O.s.p. o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne. Nedôvodne preto odporca v podanom odvolaní súdu vytýka, že mal dostatok času pre vydanie predbežného opatrenia daného typu, napriek tomu rozhodol bez osvedčenia základných skutočností. Namietala, že podľa názoru odporcu navrhovateľka neosvedčila základné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia a nepredložila súdu o svojich tvrdeniach relevantné dôkazy. Sám odporca fakty, uvádzané navrhovateľkou v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nepochybnil, ani nevyvrátil. Vo svojom odvolaní neuviedol, že si riadne plní svoju vyživovaciu povinnosť voči manželke, že nie je pravdou, že odišiel zo spoločnej domácnosti v roku 2014 a od tejto doby neprispieva na domácnosť žiadnou sumou, že popiera fakt, že manželstvo účastníkov v čase rozhodovania súdu trvalo a stále trvá, že navrhovateľka nie je osoba, ktorá sa celodenne osobne stará o ich mal. dcéru vo veku jedného roka, že nie je dlhodobou zamestnancom Daňového úradu U. s priemerným mesačným príjmom doloženým navrhovateľkou listinnými dôkazmi (s výnimkou mesiaca február 2015). Uviedla, že pokiaľ bol

v mesiaci február 2015 odporca práceneschopný, jeho znížený príjem nemôže mať vplyv na určenie jeho povinnosti platiť výživné na manželku na základe jej návrhu podaného v mesiaci apríl 2015. Odporca zamĺchal súdu skutočnosť, že na maloletú si naďalej uplatňuje daňový bonus v sume 21,41 Eur mesačne. K tvrdeniu odporcu, že navrhovateľka zamĺchala súdu, že odporca má zhoršený zdravotný stav, v dôsledku čoho sa podrobil v mesiaci január 2015 plánovanej operácii oka, uviedla, že stav odporcu po operácii nebol chorobným stavom, išlo o stav pooperačný a aj počas pracovnej neschopnosti sa odporca stretával s maloletou, viedol osobné motorové vozidlo, prechádzal sa s maloletou v kočiari po Obci G. 3 x do týždňa. Vzhľadom na uvedené nie je zrejmé, akým spôsobom mala navrhovateľka poskytnúť odporcovi pomoc v jeho chorobe, pričom táto sťažnosť odporcu vyznieva paradoxne. Pokiaľ aj odporca predložil súdu rozsiahlu zdravotnú dokumentáciu, nikde vo svojom odvolaní neuviedol, akým spôsobom ho tento jeho zdravotný stav limituje v bežnom živote a aký má vplyv na jeho povinnosť zabezpečovať výživu svojej manželke a dcére. K tvrdeniu odporcu, že súd si mal osvedčiť, aké dávky, odstupné a podobne navrhovateľka poberala, uviedla, že navrhovateľka bola v čase podania návrhu poberateľkou výlučne rodičovského príspevku a prídavku na dieťa v sume 226,70 Eur mesačne a sumy 50 Eur ako výživné od odporcu na mal. dieťa, suma 104,60 Eur, ktorá bola navrhovateľke poukázaná na účet zo Sociálnej poisťovne v mesiaci január 2015 predstavuje alikvotnú časť sumy materského, ktoré navrhovateľka poberala do 09.12.2014. Z dôvodu ukončenia pracovného pomeru navrhovateľky jej nebolo vyplatené žiadne odstupné. Pokiaľ ide o namietané mesačné výdavky navrhovateľky na domácnosť, na ich výške vo svojom vyjadrení zotrvala. Záverom vyslovila názor, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil predložené dôkazy a tvrdenia navrhovateľky, ktorej hrozí bezprostredná ujma, spočívajúca v neschopnosti hradiť si svoje základné životné potreby. Na rozdiel od tvrdenia odporcu v podanom odvolaní uviedla, že za konanie v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 75 ods. 2 Zákona o rodine považuje správanie sa odporcu, ktorý vedome neposkytuje svojej manželke, celodenne sa starajúcej o ich spoločné mal. dieťa, pomoc a výživu a rovnako tak poskytuje výživné na mal. dcéru iba v rozsahu 50 Eur napriek svojim schopnostiam a možnostiam.

Vyjadrenie navrhovateľky k odvolaniu odporcu, doručované odvolacím súdom, odporca prevzal dňa 22.06.2015.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predbežné opatrenie je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania. Vo svojej podstate je tak konkretizáciou a naplnením ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu. Jeho účelom je poskytnutie dočasnej ochrany subjektívnym právam a oprávneným záujmom fyzických, resp. právnických osôb, a to v prípade, ak je táto dočasná ochrana naliehavá.

Pred nariadením predbežného opatrenia z dôvodu, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov, súd predovšetkým zisťuje, či bola osvedčená existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi, ktorá by si vyžadovala dočasnú úpravu, či táto dočasná úprava je potrebná, či sa právnym vzťahom medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav, a či sa neprímeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi, t. j. či účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahy veci. V každom prípade je však nevyhnutné mať na zreteli, že sa jedná o opatrenie dočasné, trvajúce v zásade len do skončenia veci samej, v dôsledku čoho právne vzťahy medzi účastníkmi definitívne nerieši. I keď predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov, neznamená to, že by bolo možné predbežné opatrenie nariadiť len na základe návrhu bez toho, aby boli aspoň osvedčené základné skutočnosti pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému by sa mala poskytnúť predbežná ochrana a tiež musí byť osvedčené, že je tu nebezpečenstvo hroziacej ujmy.

V danom prípade okresný súd rozhodoval v konaní o určenie vyživovacej povinnosti na manželku, o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, spočívajúce v povinnosti odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 50 Eur mesačne, pričom postupoval podľa ust. § 102 ods. 1 O.s.p. a § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Odvolačí súd po preskúmaní všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že v danej veci boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, pretože navrhovateľka v priebehu konania osvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy, ktorá vyplýva z nepochybne zistenej skutočnosti, že manželstvo s odporcom právne trvá, navrhovateľka je osoba, ktorá sa celodenne osobne stará o mal. J. (dcéru účastníkov konania) vo veku jedného roka, je poberateľkou výlučne rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a výživného od odporcu na maloletú, iný príjem na uspokojovanie svojich základných nevyhnutných potrieb nemá a odporca potom, ako opustil spoločnú domácnosť, napriek svojim možnostiam, schopnostiam a trvalému stabilnému príjmu na výživu navrhovateľky neprispieva. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má súd mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Neopodstatnená je preto odvolacia námietka, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní flagrantným spôsobom porušil základné práva a ľudské slobody odporcu, keď rozhodol 7. deň po podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ani len si neosvedčil základné skutočnosti potrebné pre nariadenie predbežného opatrenia, len bez ďalšieho „uveril“ tvrdeniam navrhovateľky. Pokiaľ aj súd prvého stupňa v posudzovanej veci vychádzal z tvrdení navrhovateľky, že účastníci konania sú manželia, že odporca opustil spoločnú domácnosť a navrhovateľke na chod ich poslednej spoločnej domácnosti neprispieva, hoci odporca má trvalé stabilné zamestnanie s príjmom, stabilný mesačný príjem a navrhovateľka sa celodenne osobne stará o spoločné mal. dieťa účastníkov konania vo veku do jedného roka, tieto skutočnosti neboli ani odvolaním odporcu spochybnené. Pokiaľ ide o rozsah predbežným opatrením uloženej vyživovacej povinnosti zo strany odporcu, tento rozsah sa neriadi ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine. Rozsah tejto vyživovacej povinnosti vyplýva z ust. § 76 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Vzhľadom na to, že navrhovateľka uplatnila návrh na nariadenie predbežného opatrenia v apríli 2015, ktorému súd vyhovel, je irelevantné, že v mesiaci február 2015 mal otec pokles príjmu spôsobený jeho pracovnou neschopnosťou. Právne významné nie je ani tvrdenie odporcu o tom, že navrhovateľka v tzv. ochrannnej dobe (§ 64 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce) ukončila svoje zamestnanie a malo jej byť vyplatené odstupné, čo navrhovateľka vo vyjadrení k podanému odvolaniu poprela. Pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti predbežným opatrením nie je nevyhnutné vyhodnotiť, či náklady navrhovateľky na internet sú opodstatnené, rovnako nie je nevyhnutné vyhodnotiť jej výdavky na telefón, ani detailne sa zaoberať, či mesačné platby za dodávku energie, spotrebované v rodinnom dome, sa týkajú úhrad za dodávku energií do celého rodinného domu, v ktorom žije aj otec navrhovateľky. Navrhovateľka totiž požaduje predbežným opatrením výživné v sume 50 Eur mesačne, ktoré jej rozhodnutím súdu prvého stupňa bolo priznané. Toto výživné je výživným minimálnym, spĺňajúcim kritérium výživného v nevyhnutnej miere.

Odvolačí súd sa nestotožňuje ani s odvolacou námietkou odporcu, že v posudzovanom prípade výživné navrhovateľke nemožno priznať, nakoľko výživné by bolo v zmysle § 75 ods. 2 Zákona o rodine v rozpore s dobrými mravmi. Odporca správanie navrhovateľky v rozpore s dobrými mravmi odvodzuje zo svojho tvrdenia, že navrhovateľka mu neposkytla pomoc v čase jeho choroby. Odvolací súd, vychádzajúc z lekárskej správy odporcu, konštatuje, že odporca bol práceneschopný od 28.01. do 03.03.2015. Absolvoval operáciu očí - oka, na ktorom mal šedý zákal. Účastníci konania nevedú spoločnú domácnosť, a keďže odporca v odvolaní ani netvrdil, že o pomoc navrhovateľku žiadal, pokiaľ navrhovateľka sama neiniciovala v čase PN záujem o odporcu, nemožno jej správanie vyhodnotiť ako správanie v rozpore s dobrými mravmi, s právnym následkom nepriznania výživného v nevyhnutnej

miere predbežným opatrením. Pokiaľ ide o tvrdenie otca v podanom odvolaní, že matka sa nepravdivo vyjadruje o tom, že otec sa nestará o mal. J., resp. do starostlivosti o ňu sa nezapája, tieto námietky odvolací súd nepovažoval za významné, nakoľko predmetom konania nie je výživné vo vzťahu k maloletej a tieto skutočnosti nie sú právne významné pre výživné manželky.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.